

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง อักษรย่อหน้ารู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สมุดมิตรภาพ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง อักษรย่อหน้ารู้

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

อักษรย่อ

อักษรย่อ คือ อักษรที่ใช้แทนคำเต็ม ซึ่งมักจะเป็นคำหรือศัพท์เฉพาะที่ยาวเพื่อการสื่อสารที่รวดเร็วและกระชับ อาจใช้ทั้งในการพูดและการเขียน ทั้งนี้ ควรใช้ในกลุ่มผู้รับสารที่เข้าใจอักษรย่อนั้น เมื่อใช้อักษรย่อแทนคำเต็มให้เขียนกำกับด้วยเครื่องหมายหัพภาค (.) การอ่านอักษรย่อต้องอ่านเต็มทุกคำ

หลักพื้นฐานในการอ่านอักษรย่อ มีดังนี้

๑. สำนวญเนื้อเรื่องทีอ่านว่ามีอักษรย่อเก็จุด เช่น การอ่านอักษรย่อในข่าว ผู้อ่านจะต้องสำรวจว่าในข่าวนั้นมีอักษรย่อหรือตัวย่อจำนวนเก็จุด เพื่อเป็นการเตรียมตัวในการอ่าน
๒. เริ่มอ่านอักษรย่อ โดยอ่านคำเต็มของอักษรย่อนั้น ๆ ซึ่งจะต้องอ่านให้ถูกต้องครบถ้วน
๓. ในการอ่านอักษรย่อ ผู้อ่านจะต้องอ่านออกเสียงให้ชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี
๔. ผู้อ่านควรมีความรู้ความเข้าใจเรื่องอักษรย่อ เพราะจะทำให้อ่านได้ถูกต้องมากขึ้น

ตัวอย่าง อักษรย่อ

หมวดคำทั่ว ๆ ไปที่ควรรู้จัก

อักษรย่อ	คำเต็ม	อักษรย่อ	คำเต็ม
ถ.	ถนน	ต.	ตำบล
บ.	บาท, บ้าน	อ.	อำเภอ, อาจารย์
ร.	รัชกาล	จ.	จังหวัด
ด.ช.	เด็กชาย	ด.ญ.	เด็กหญิง
น.	นาย	น.ส.	นางสาว
น.	นาฬิกา, คำนาม	ชม.	ชั่วโมง
สต.	สตางค์	รร.	โรงเรียน/โรงแรม (ดูที่บริบท)
นสพ.	หนังสือพิมพ์	ส.ค.ส.	ส่งความสุข
กทม.	กรุงเทพมหานคร	พ.ร.บ.	พระราชบัญญัติ
โทร.	โทรศัพท์	พ.ร.ก.	พระราชกำหนด
ปชช.	ประชาชน	กม.	กฎหมาย
ปณ.	ที่ทำการไปรษณีย์	ป.ล.	ปัจฉิมลิขิต

หมวดการศึกษา โรงเรียน และมหาวิทยาลัย

อักษรย่อ	คำเต็ม	อักษรย่อ	คำเต็ม
นร.	นักเรียน	นศ.	นักศึกษา
อ.	อาจารย์	ดร.	ดอกเตอร์
ศ.	ศาสตราจารย์	ผอ.	ผู้อำนวยการ
รศ.	รองศาสตราจารย์	รร.	โรงเรียน
จนท.	เจ้าหน้าที่	ม.	มหาวิทยาลัย
ป.	ประถมศึกษา	ม.	มัธยมศึกษา
ค.บ.	ครุศาสตรบัณฑิต	ศษ.บ	ศึกษาศาสตรบัณฑิต
ค.ม.	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	ศศ.บ.	ศิลปศาสตรบัณฑิต

หมวดกระทรวงต่าง ๆ

หมายเหตุ อักษรย่อของกระทรวงจะไม่ใส่เครื่องหมายมหัพภาค (.)

อักษรย่อ	คำเต็ม	อักษรย่อ	คำเต็ม
นร	สำนักนายกรัฐมนตรี	อก	กระทรวงอุตสาหกรรม
กห	กระทรวงกลาโหม	พณ	กระทรวงพาณิชย์
กค	กระทรวงการคลัง	พน	กระทรวงพลังงาน
กต	กระทรวงการต่างประเทศ	วธ	กระทรวงวัฒนธรรม
กก	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	รง	กระทรวงแรงงาน
กษ	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	คค	กระทรวงคมนาคม
มท	กระทรวงมหาดไทย	ศธ	กระทรวงศึกษาธิการ
สธ	กระทรวงสาธารณสุข	ทส	กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม
ดศ	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคม	พม	กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์
อว	กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	-	-

หมวดหน่วยงานรัฐ องค์กร และสถาบัน

อักษรย่อ	คำเต็ม	อักษรย่อ	คำเต็ม
อบต.	องค์การบริหารส่วนตำบล	รฟท.	การรถไฟแห่งประเทศไทย
อบจ.	องค์การบริหารส่วนจังหวัด	กฟผ.	การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
ทต.	เทศบาลตำบล	กฟภ.	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
ทม.	เทศบาลเมือง	กปภ.	การประปาส่วนภูมิภาค
ทน.	เทศบาลนคร	ททท.	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
รพ.	โรงพยาบาล	สช.	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
สพฐ.	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	สทศ.	สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ
สอศ.	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	ป.ป.ส.	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
สกอ.	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	รพ.สต	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

หมวดตำแหน่ง คณะทำงานของหน่วยงานรัฐ

อักษรย่อ	คำเต็ม	อักษรย่อ	คำเต็ม
กรม.	คณะรัฐมนตรี	รมว.	รัฐมนตรีว่าการ
ส.ส.	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	ส.ว.	สมาชิกวุฒิสภา
ผวจ.	ผู้ว่าราชการจังหวัด	ส.ท.	สมาชิกสภาเทศบาล
ส.อบต.	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	ส.อบจ.	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
ขรก.	ข้าราชการ	ตร.	ตำรวจ
นพ.	นายแพทย์	พญ.	แพทย์หญิง
ผบ.ทบ.	ผู้บัญชาการทหารบก	ผบ.ตร.	ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
ผบ.ทร.	ผู้บัญชาการทหารเรือ	ผบ.ทอ.	ผู้บัญชาการทหารอากาศ
ตชด.	ตำรวจตระเวนชายแดน	อส.	อาสาสมัคร

หมวดเดือนทั้ง ๑๒ เดือน

อักษรย่อ	คำเต็ม	อักษรย่อ	คำเต็ม
ม.ค.	มกราคม	ก.ค.	กรกฎาคม
ก.พ.	กุมภาพันธ์	ส.ค.	สิงหาคม
มี.ค.	มีนาคม	ก.ย.	กันยายน
เม.ย.	เมษายน	ต.ค.	ตุลาคม
พ.ค.	พฤษภาคม	พ.ย.	พฤศจิกายน
มิ.ย.	มิถุนายน	ธ.ค.	ธันวาคม

หมวดวันทั้ง ๗ วัน /เวลา

อักษรย่อ	คำเต็ม	อักษรย่อ	คำเต็ม
อา	อาทิตย์	จ.	จันทร์
อ.	อังคาร	พ.	พุธ
พฤ.	พฤหัสบดี	ศ.	ศุกร์
ส.	เสาร์	ว.ด.ป.	วัน เดือน ปี
พ.ศ.	พุทธศักราช	ค.ศ.	คริสต์ศักราช
จ.ศ.	จุลศักราช	ร.ศ.	รัตนโกสินทรศก
ฮ.ศ.	ฮิจเราะห์ศักราช	ม.ศ.	มหาศักราช

หมวดหน่วยวัดระยะ น้ำหนัก ความจุ และปริมาตร

อักษรย่อ	คำเต็ม	อักษรย่อ	คำเต็ม
มม.	มิลลิเมตร	ก.	กรัม
ซม.	เซนติเมตร	กก.	กิโลกรัม
ม.	เมตร	ลบ.	ลูกบาศก์
ว.	วา	ลบ.มม.	ลูกบาศก์มิลลิเมตร
กม.	กิโลเมตร	ลบ.ซม.	ลูกบาศก์เซนติเมตร
น.	นิ้ว	ลบ.ม.	ลูกบาศก์เมตร
ชก.	เซนติกรัม	มล.	มิลลิลิตร
ชล.	เซนติลิตร	ล.	ลิตร